

Cures en infermeria a l'adult II**2012/2013**

Codi: 101793

Crèdits ECTS: 3

Titulació	Pla	Tipus	Curs	Semestre
2500891 Graduat en Infermeria	830 Graduat en Infermeria	OB	3	1

Professor de contacte

Nom: Antonia Arreciado Marañón

Correu electrònic: Antonia.Arreciado@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: Sí

Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Aquesta assignatura no té prerequisits encara que es recomana haber cursat prèviament i superat l'assignatura Cures Infermeres a l'Adult I.

Objectius

Es tracta d'una assignatura 3 crèdits, de caràcter obligatori i que es duu a terme en el primer semestre de tercer curs.

Està emmarcada dins de la matèria d'Infermeria Clínica que està configurada també per les assignatures següents:

Matèria: Infermeria clínica			
Cuidatges infermers a l'adult I	6 ECTS	OB	2n curs
Cuidatges infermers a l'adult II	3 ECTS	OB	3r curs
Cuidatges infermers en la infància i l'adolescència	6 ECTS	OB	3r curs
Cuidatges infermers en el procés d'envellir	3 ECTS	OB	2n curs
Cuidatges infermers en salut mental	3 ECTS	OB	3r curs
Cuidatges infermers en situacions complexes	3 ECTS	OB	3r curs

OBJECTIU GENERAL:

Aquesta assignatura pretén proporcionar a l'estudiant la formació necessària per a la prestació correcta d'uns cuidatges infermers a la persona amb problemes de salut complexes, complicats i en situacions de risc vital. També, conscienciar l'estudiant dels beneficis que se'n deriven d'ajudar a les persones a centrar-se en els seus propis recursos per tal de que, davant un problema de salut, aconseguixin l'autonomia necessària per a la presa de decisions sobre la seva salut.

OBJECTIUS ESPECÍFICS:

En finalitzar l'estudi de les diferents unitats temàtiques, l'alumne haurà de ser capaç de:

- Entendre la interrelació del "contínuum" salut-malaltia i conèixer els processos més importants que desencadenen les diferents alteracions de salut.
- Comprendre els factors etiològics, mecanismes fisiopatològics i manifestacions clíniques dels processos de malalties més prevalents en els adults així com les complicacions que se'n deriven, d'aquells problemes de salut amb major grau de complexitat o situacions de risc vital i l'afectació en les necessitats de la persona.
- Conèixer la informació necessària per fer una correcta valoració per sistemes i per Necessitats Bàsiques de la persona atesa.
- Analitzar la informació obtinguda en la valoració, identificar i formular els possibles problemes de la persona atesa que serveixin de base per les intervencions infermeres: els diagnòstics infermers, els problemes interdepenents i els problemes d'autonomia.
- Planificar les cures infermeres tot incloent-hi els objectius i les intervencions/activitats necessàries per assolir-los.
- Identificar les potencialitats de la persona atesa per tal de que aquesta pugui aconseguir autonomia en la vigilància i control del seu procés de salut.
- Contribuir a l'optimització del sistema sanitari en què s'ha d'integrar, proporcionant cures de màxima qualitat.

Competències

- Basar les intervencions infermeres en l'evidència científica i en els mitjans disponibles.
- Demostrar que es comprenen, sense prejudicis, les persones: considerar-ne els aspectes físics, psicològics i socials, com a individus autònoms i independents; assegurar que es respectin les seves opinions, creences i valors, i garantir el dret a la intimitat, a través de la confidencialitat i el secret professional.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua
- Fomentar estils de vida saludables, l'autocura, donant suport al manteniment de conductes preventives i terapèutiques.
- Identificar, analitzar i prendre l'opció resolutiva més adequada per donar resposta als problemes de l'àmbit professional, de manera eficient i eficaç.
- Oferir una atenció sanitària tècnica i professional adequada a les necessitats de salut de les persones ateses, d'acord amb l'estat de desenvolupament dels coneixements científics de cada moment i amb els nivells de qualitat i seguretat que s'estableixen a les normes legals i deontològiques aplicables.
- Planificar i dur a terme cures infermeres dirigides a persones, famílies o a grups, orientades als resultats en salut, i avaluar-ne l'impacte a través de guies de pràctica clínica i assistencial que descriuen els processos pels quals es diagnostica, tracta o cuida un problema de salut.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Resultats d'aprenentatge

1. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
2. Identificar, analitzar i prendre l'opció resolutiva més adequada per donar resposta als problemes de

l'àmbit professional, de manera eficient i eficaç.

3. Analitzar les intervencions infermeres i justificar-les amb evidències científiques i aportacions d'experts que les sustenten.
4. Argumentar amb evidències científiques quines són les cures infermeres més idònies per a fer una atenció professional adequada a les necessitats de salut de les persones.
5. Argumentar les intervencions infermeres amb evidència científica.
6. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
7. Dissenyar estratègies que considerin els aspectes culturals i que garanteixin el respecte de les opinions, les creences i els valors, així com el dret a la intimitat i el secret professional.
8. Dissenyar plans de cures adequats als problemes d'infermeria més estesos al nostre àmbit.
9. Establir relacions entre els coneixements i la pràctica.
10. Explicar els factors de risc que incideixen en el procés de salut i malaltia.
11. Identificar els factors de risc determinants en el procés de salut-malaltia a nivell físic, emocional i social.
12. Identificar estratègies orientades a la readaptació de la vida diària mitjançant recursos de proximitat i suport.
13. Identificar i comprendre respostes psicosocials enfront de la pèrdua i la mort, i conèixer les mesures oportunes per ajudar les persones i les famílies en aquestes circumstàncies.
14. Identificar i explicar les guies de pràctiques clíniques i assistencials relacionades amb l'atenció de les demandes de salut de les persones durant tot el cicle vital i de les alteracions que es poden presentar, i proporcionar les cures necessàries en cada etapa
15. Identificar les respostes psicosocials de les persones davant de les diferents situacions de salut (en particular, la malaltia i el patiment), i seleccionar les accions adequades per proporcionar-los ajuda.
16. Interpretar els aspectes culturals i els valors que determinen les conductes de salut.
17. Justificar les cures infermeres de qualitat adequades a les necessitats de salut.
18. Justificar les intervencions infermeres amb els processos fisiopatològics.
19. Planificar cures infermeres dirigides a persones, famílies o grups.
20. Plantejar propostes d'anàlisi fonamentades científicament i d'acord amb els recursos
21. Reconèixer les necessitats de salut durant les diferents etapes del cicle vital, des del moment del naixement fins al final de la vida.
22. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
23. Seleccionar els aspectes bàsics relacionats amb l'estil de vida saludable, l'autocura i les activitats preventives i terapèutiques en relació amb les necessitats de salut, dirigint les accions tant a la persona com als familiars o assistents responsables.

Continguts

1. Cuidatges infermers a persones amb alteracions cardiovasculars

2. Cuidatges infermers a persones amb alteracions respiratòries

3. Cuidatges infermers a persones amb alteracions metabòliques

4. Cuidatges infermers a persones amb alteracions hemàtiques

5. Cuidatges infermers a persones amb alteracions de la resposta immunitària

6. Cuidatges infermers a persones amb malalties infeccioses

El fil conductor de tota l'assignatura serà la realització i l'**aplicació** del procés d'atenció d'infermeria com a metodologia científica de resolució de problemes, amb el marc del model conceptual de Virginia Henderson o d'altres proposats.

D'aquesta manera, en totes les alteracions de salut a treballar s'haurien de contemplar les següents etapes:

VALORACIÓ: aquesta es portarà a terme per **sistemes** (signes i símptomes) i per les 14 **necessitats bàsiques** segons el model de Virginia Henderson (respirar; menjar i beure; eliminar; moure's i mantenir postures adequades; dormir i descansar; vestir-se i desvestir-se; mantenir la temperatura corporal dins dels límits; mantenir la higiene corporal i la integritat de la pell; evitar perills; comunicar-se amb els altres; viure d'acord amb les pròpies creences i valors; realització personal; participar en activitats recreatives; aprendre).

Per fer-ho, l'estudiant tindrà en compte la recollida de dades objectives i subjectives, mitjançant **l'observació, l'entrevista i l'examen físic** (inspecció, palpació, percussió, auscultació).

D'aquesta valoració s'identificaran les manifestacions **d'Independència**, les de **dependència** (àrees: Manca de coneixements, Manca de Força i Manca de Voluntat) i **l'autonomia de la persona**. Posteriorment, aquestes dades s'hauran d'organitzar i registrar segons les normes establertes per la institució.

DIAGNÒSTIC: Fase d'identificació i formulació dels problemes detectats.

a) Diagnòstics Infermers: Segons la NANDA (1990) és el "judici clínic sobre la resposta d'un individu, família o comunitat en front a processos vitals o problemes de salut reals o potencials. Els diagnòstics infermers proporcionen la base per a la selecció de l'actuació infermera destinada a aconseguir objectius dels quals la infermera n'és responsable". Situacions que la infermera identifica, valida i tracta de forma independent. Poden ser: **Reals, de Risc o de Salut**.

Per a la seva formulació es recomana seguir la *terminologia NANDA*.

b) Problemes d'autonomia: Quan una necessitat no està adequadament satisfeta a causa d'una incapacitat física o intel·lectual i la única actuació infermera possible és suplir la persona o capacitar a algú altre. Les necessitats que es poden suplir són:

- Menjar i beure
- Eliminar
- Moure's i mantenir postures adequades
- Vestir-se i desvestir-se
- Mantenir la temperatura corporal dins dels límits
- Mantenir la higiene corporal i la integritat de la pell
- Evitar perills

Per a la seva formulació es recomana seguir la *terminologia* de: **suplència total o parcial**.

c) Problemes de col·laboració: Problemes susceptibles de ser tractats en col·laboració amb d'altres professionals. Situacions relacionades amb la patologia. Cures infermeres de vigilància de la persona afectada per un problema de salut, aplicació d'ordres mèdiques com la medicació o d'altres tractaments, proves diagnòstiques. Poden ser: **Problemes Reals (PI) o Complicacions Potencials (CP)**.

Per a la seva formulació es recomana seguir la *terminologia mèdica*.

PLANIFICACIÓ

a) Formulació d'objectius

- Diagnòstics d'infermeria
- Problemes d'autonomia
- Problemes de col·laboració

b) Intervencions/activitats

- Diagnòstics d'infermeria:
- Problemes d'autonomia
- Problemes de col·laboració

EXECUCIÓ: malgrat que les cures planificades no es portaran a terme, s'han de contemplar els aspectes vinculats amb la preparació, realització i registre.

AVALUACIÓ: de la mateixa manera, malgrat que les cures planificades no es portaran a terme, s'han de contemplar els aspectes vinculats amb l'avaluació com, per exemple, la valoració de la situació, dels resultats i de les intervencions i la presa de decisions posterior.

Metodologia

APRENTATGE BASAT EN PROBLEMES

La metodologia emprada serà bàsicament la de **l'Aprentatge Basat en Problemes (ABP)** que es du a terme mitjançant sessions tutoritzades i presencials a l'aula per analitzar una situació problema que condueix l'aprenentatge. Mitjançant aquesta situació/problema, l'estudiant adquireix habilitats per afrontar problemes, prioritzar, cercar informació, prendre decisions i avaluar la seva activitat.

En l'ABP, el rol de l'estudiant és actiu perquè és el responsable del procés del seu aprenentatge. El rol del docent tutor/a és el de facilitador i guia d'aquest procés en el què s'hi contempen tres etapes:

A- *Primera sessió de tutoria*

Elecció d'un escenari i/o situació per consens: es lliura als estudiants els resums de les situacions que s'hauran de treballar al llarg de la unitat. Aquestes il·lustren quelcom que li passa a una persona, a un grup i/o a una comunitat, en una situació real.

Exploració de la situació: els estudiants mitjançant una pluja d'idees identifiquen quin és el problema i els aspectes rellevants que hi estan relacionats. També, identifiquen el coneixement previ que tenen d'aquest problema i les àrees que necessiten estudiar més a fons per acabar de comprendre'l i poder-lo afrontar. Per mitjà d'un raonament i anàlisi de les dades, els estudiants es fan preguntes per arribar a formular hipòtesis. Identifiquen els objectius i els resultats d'aprenentatge a assolir. Amb aquests elements el grup consensua un pla de treball que ha de guiar el seu pla d'estudi per la segona sessió.

B- *Segona sessió de tutoria*

L'estudiant explica breument la cerca bibliogràfica, les fonts i els recursos utilitzats en el període d'estudi. El grup discuteix les estratègies individuals de cerca i les fonts de consulta utilitzades per valorar críticament la informació recollida: la reputació dels autors, els mètodes d'investigació utilitzats, els mètodes estadístics aplicats,... Es discuteix el pla de treball planificat, on tots els components del grup han de tenir l'oportunitat d'explicar la informació que han estudiat. Amb aquesta posta en comú, l'estudiant s'està capacitant per a l'avaluació crítica i correcció del seu coneixement previ alhora que desenvolupa l'habilitat d'avaluar críticament el seu raonament previ del problema. Com a resultat de la discussió han d'extreure un resum de coneixements i abstracció dels principis i els conceptes que puguin ser aplicats a altres situacions anàlogues.

La situació ha de ser tornada a avaluar revisant el pla d'aprenentatge i justificant la llista d'hipòtesis, indicant si han de ser: acceptades, modificades o eliminades.

C- *Tercera sessió de tutoria*

En aquesta s'analitza la situació problema treballada i es fa una síntesi de l'aprenentatge i objectius assolits. Es tracta de contestar lessegüents preguntes: Què és el que s'ha après de nou treballant el problema? Com es relaciona aquest aprenentatge amb els objectius? Quins principis o conceptes nous s'han discutit? Quins s'han après? Què del que s'ha après ajudarà a entendre diferents problemes o situacions en el futur? Quines àrees d'aprenentatge es van identificar però no es van treballar? Preguntes totes elles que permeten identificar el coneixement assolit i el que encara resta pendent.

Es finalitza aquesta tercera sessió amb l'autoavaluació, l'avaluació entre iguals i la del professor/a.

L'ABP es du a terme en seminaris especialitzats de 20-25 estudiants

CLASSES EXPOSITIVES

Contemplades amb la finalitat de clarificar dubtes i relacionar conceptes on els estudiants hi tinguin una major dificultat.

PRÀCTIQUES DE LABORATORI

Per adquirir habilitats clíniques mitjançant manipulació simulada de tècniques i procediments bàsics abans de la pràctica clínica infermera.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes expositives	2	0,08	1, 6, 9, 20
Prova Escrita	2,5	0,1	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23
Pràctiques de laboratori	6	0,24	2, 6, 9, 22
Seminari: Aprenentatge Basat en Problemes	18	0,72	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23
Tipus: Autònomes			
Definició d'estratègies de cerca i bases de dades bibliogràfiques	10	0,4	6
Lectura crítica	20	0,8	1, 2
Realització esquemes, resums, mapes conceptuals	12,5	0,5	1, 2, 6

Avaluació

AVALUACIÓ

La superació d'aquesta assignatura inclou: l'avaluació continuada de l'ABP, la d'una prova escrita i la de les pràctiques de laboratori.

1. L'avaluació continuada suposa el **60%** del total de la nota final i està composta per tres components: l'autoavaluació, l'avaluació entre iguals i l'avaluació del tutor/a mitjançant un informe que es posarà a disposició de l'estudiant el llarg de les primeres sessions de classe.

L'objectiu d'aquesta avaluació és que serveixi de motor de l'aprenentatge per retroalimentar el procés. Mitjançant aquesta avaluació es valorarà: la responsabilitat, les habilitats d'aprenentatge, la comunicació i la cooperació.

2.La prova escrita suposa el **35%** de la nota final. Té com objectiu avaluar l'adquisició de coneixements de l'assignatura i l'autonomia per plantejar l'anàlisi d'un problema. Aquesta avaluació és durà a terme mitjançant l'anàlisi individual d'un cas i la resposta escrita a preguntes obertes i tancades relacionades amb el cas. En aquesta prova s'avaluarà també competències transversals com: expressió escrita, coherència argumental i la gestió del coneixement seleccionat.

3.Les pràctiques de laboratori suposen un **5%** de la nota i s'avaluarà l'assistència i l'aprofitament responsable de les mateixes.

OBTENCIÓ DE LA QUALIFICACIÓ FINAL

El requisit per a l'obtenció de la nota final és haver-se presentat a totes les parts valuatives.

La qualificació final serà el sumatori de les notes de les tres parts.Segons l'acord 4.4 del Consell de Govern

A
C
C
L
S
S

17/11/2010 de la normativa d'avaluació, les qualificacions seran:

- Suspens: de 0 a 4,9
- Aprovat: de 5.0 a 6,9
- Notable: de 7.0 a 8.9
- Excel·lent: de 9.0 a 10
- M. Honor: de 9.0 a 10

L'estudiant té dret a la **revisió de les proves d'avaluació** prèvia sol·licitud a la professora responsable.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Avaluació formativa ABP	60	3	0,12	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23
Prova escrita	35	1	0,04	3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 21
Pràctiques de laboratori	5	0	0	9, 14, 18

Bibliografia

Donat que una de les competències generals que es pretén que adquireixi l'estudiant és la de desenvolupar estratègies per a un aprenentatge autònom (CG2), i que l'activitat dirigida pel docent és l'Aprenentatge Basat en Problemes (ABP), no s'especifica la bibliografia.

En l'ABP l'estudiant ha de fer-se competent en la cerca d'informació i lectura crítica de la mateixa. En la primera sessió els estudiants, en funció del pla de treball que es plantegin, esbrinen quines són les fonts d'informació adients per al seu pla de treball. En la segona sessió expliquen les dificultats que han tingut en la cerca i confronten les troballes i evidències. En funció d'aquest treball compartit raonen la idoneïtat o no, de la mateixa.

Aquests són els raonaments fonamentals pels quals no es considera oportú que el professorat presenti un llistat específic de bibliografia.